

بیمارستان شهید بهشتی قزوین

آموزش به بیمار

با موضوع: مراقبت از پیس میکر

آشنایی با پیس میکر (باتری قلب)

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار

تائید کننده علمی: آقای دکتر مهدی زند
(متخصص قلب و عروق)

بهمن ۱۴۰۱

اولین تاریخ معاینه بعد از کار گذاشتن پیس میکر و پیش از ترخیص از بیمارستان برای ارزیابی مناسب بودن محل لید و چگونگی عملکرد پیس میکر باید انجام شود. تقریباً سه ماه بعد از اولین جلسه کنترل، پیس میکر دوباره تنظیم میشود.

به طور معمول عمر یک پیس میکر ۵ تا ۱۰ سال می باشد که این میزان بسته به نوع باتری، چگونگی عملکرد آن و شرایط طبی بیمار می باشد. باتری به طور ناگهانی از کار کردن نخواهد ایستاد و معمولاً طی یک دوره چندین ماهه عمر معاینات دوره ای: طبق نظر پزشک معالج انجام معاینات دوره ای صورت پذیرد.

کارت شناسایی پیس میکر که مشخصات فردی بیمار در آن درج گردیده هنگام ترخیص به وی داده شود تا همیشه همراه وی باشد.

تنظیم پیس میکر براساس وضعیت پزشکی و شرایط زندگی بیمار متغیر است.

منبع:

کتاب ضربان از قلب به پیس میکر، انتشارات آموزش کویک آرتی تیران

با آرزوی سلامتی و تندرستی

پتوهای الکتریکی، مخلوط کن، ماشین لباسشویی، مسواک های برقی، سشوار، گوشی های همراه، ریش تراش، اتومبیل، کامپیوتر ها، بی سیم، پریشهای الکتریکی، انواع کابل ها و وسایل کمک شنوایی، دستگاه ام آر آی، دستگاه رادیوتراپی می توانند در عملکرد پیس میکر اختلال ایجاد کنند. اگر حالت غیر عادی مانند سبکی سر یا سرگیجه داشتید از دستگاه مورد نظر دور شوید و پزشک خود را مطلع سازید.

شما می توانید بدون اینکه دچار مشکلی شوید از موبایل یا تلفن بی سیم استفاده نمایید. البته با دست مقابل و با فاصله ۲۵ سانتی متری از پیس میکر.

علائم و آثاری هستند که پیدایش و مشاهده این آثار عملاً ناتوانی و نارسایی پیس میکر را عنوان می کند. در صورت بروز علائم اشکال در تنفس، سرگیجه، دوران سر، ضعف، غش، طولانی شدن خستگی و سسکه ابتدا ضربان نبض خود را شمارش نمایید. افزایش یا کاهش تعداد نبض، بالا بودن درجه حرارت، تورم و قرمزی، وجود ترشحات در ناحیه عمل مهمترین مسائلی است که باید به اطلاع پزشک معالج رسانیده شود.

روزانه نبض خود را به مدت یک دقیقه شمارش کنید، چنانچه ۵ تا ۱۰ ضربه پایین تر از سرعت تنظیم شده بود، به پزشک معالج اطلاع دهید.

نتایج بعد از عمل ضربان ساز

پیس میکر (دستگاه ضربان ساز قلبی)

قلب دارای سیستم الکتریکی ویژه ای است که وظیفه آن تولید ضربان و کنترل آن می باشد، بافت مخصوصی در قلب امواج الکتریکی را به طور منظم تولید می کند، این امواج مسیر خاصی را طی می کنند تا در کل قلب پخش شوند.

علائم کندی ضربان قلب: خستگی، سرگیجه، تنگی نفس و ... است.

پیس میکرها دو وظیفه حیاتی را ایفا می کنند:

۱. ضربان سازی
۲. حس کردن

این پیس میکرها می توانند زمانی که تعداد ضربان قلب بسیار کم و یا دچار وقفه یا بی نظمی شده را اصلاح نماید و زمانی که فعالیت الکتریکی قلب طبیعی است آن را حس کرده و هیچ گونه ضربانی را صادر نمی کند.

انواع پیس میکر

با توجه به وضعیت و مشکلات قلب بیمار، پزشک تعداد حفره های قلب را که نیاز به پیس میکر دارند، تعیین می کند، این انواع شامل تک حفره ای، دو حفره ای و سه حفره ای می باشد.

1

توصیه های مراقبتی

۱. استفاده از روش های درمانی - تشخیصی و تجهیزات پزشکی که بی خطر می باشند مانند:

- سی تی اسکن، ابزار دندانپزشکی، دستگاه های C.X.Ray ماموگرافی و عکس برداری - سونوگرافی و الکترولیز (۱۵ سانتی متر با دستگاه فاصله داشته باشد) با احتیاط انجام شود.

- دستگاه ها و تجهیزات پزشکی (الکتروکوتر، دیامتری، دستگاه شوک خارجی، سنگ شکن، ابلیشن و رادیوتراپی) در شرایط عادی توصیه نمی شود.

* دستگاه پیس میکر با ضریب اطمینان بالا ساخته شده است، این ضریب اطمینان بالا از پیس میکر در مقابل امواج الکتریکی ایجاد شده توسط وسایل خانگی محافظت می کند بهتر است برای پیشگیری از ایجاد محیط الکترو مغناطیسی از وسایل زیر با احتیاط استفاده شود:

* تشک برقی، وسایل گرم کننده برقی، جارو برقی، اتو، ریش تراش، مایکروویو، سشوار، پیجرها، چرخ خیاطی برقی، مسواک برقی، شارژرها و بلندگوهای بزرگ و در صورت احساس تپش و گیجی از وسایل ذکر شده دور شده تا پیس میکر به درستی کار کند.

* بیشتر وسایل دفتری، کامپیوترهای خانگی، نوت بوک، دستگاه های کپی، ماشین تحریر، فاکس، مودم، پرینترهای لیزری و سوزنی با احتیاط استفاده شود: فرستنده های رادیویی، فاصله بیمار با این دستگاه ها به قدرت فرستنده، فرکانس، نوع آنتن و ... بستگی دارد، هر چه قدرت بیشتر باشد، باید فاصله بیشتر باشد.

2

* عایق های حرارتی که برای خم کردن پلاستیک استفاده می شود، جوش الکتریکی، کوره های فولادی الکتریکی، کوره های ذوب، آهن ربا های الکتریکی، آهن ربا های بزرگ مورد استفاده در استریوها و بلندگوها، کلیدهای برق ژنراتور، خطوط انتقال نیرو و تأسیسات برق و برج های رادیویی و تلویزیونی توصیه نمی شود.

* توجه: انجام MRI برای هرگونه اقدام تشخیصی در بیماران دارای پیس میکر ممنوع است.

* دزدگیر فروشگاه هاروی عملکرد پیس میکرتاثیر دارند در صورت بروز ناگهانی و بی نظمی و تپش قلب سریعاً از محل دور شوید.

* جهت ایمنی بیشتر بین کمر بند ایمنی و پیس میکر حوله یا پارچه ای ضخیم قرار داده شود

* از انجام فعالیتهایی که سبب صدمه زدن به ژنراتور میشود مثل فوتبال و تیر اندازی اجتناب کنید. ضمناً از بلند کردن اجسام بیش از دو نیم تا پنج کیلو در ۶ هفته اول باید خودداری شود زیرا احتمال جابجایی کاتتر افزایش می یابد.

توجه: در صورت انجام هرگونه اعمال جراحی (کوچک و بزرگ) پزشک و کادر درمان از وجود پیس میکر مطلع گردند.

* ارتباط های لازم در زمان مواجهه با وسایل الکتریکی:

پیس میکرهای جدید به مدارها و فیلترهای الکتریکی خاصی مجهز گردیده اند که مانع تاثیر اختلال حاصل از منابع خارجی می گردد. اما به دلیل تنوع روز افزون دستگاههای الکتریکی که وارد زندگی روزمره می شوند، همچنان سوالاتی در این زمینه باقی است. سیستم های استودیو، تلویزیون، رادیو، کنترل از راه دور، مایکروویو، فرهای برقی، توستر، یخچال، مخلوط کن

3